

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Diagnoza oraz rekomendacje przeprowadzonego badania wśród uczniów i mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko.....	6
3. Adresaci programu.....	8
4. Realizacja programu.....	8
5. Zasoby gminy.....	9
6. Cele i zdania programu.....	10
7. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	16
8. Koordynacja, monitorowanie i sprawozdawczość realizacji programu.....	17
9. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlni -Letnisku.....	17
10. Finansowanie gminnego programu.....	18
11. Monitoring.....	18

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2021

1. WPROWADZENIE

Alkohol jest prawdopodobnie najstarszą i najbardziej popularną substancją chemiczną zazywaną przez ludzi. Jest substancją psychoaktywną, która wpływa na ośrodkowy układ nerwowy. Powoduje to zmiany nastroju, myślenia i zachowania. Większość osób pijących uważa, że alkohol działa pobudzająco, co nie jest prawdą. Alkohol jest przede wszystkim depresantem.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia. Ryzyko szkód zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu zależy w znacznej mierze od ilości wypijanego alkoholu. Należy zauważyć, że naukowcy nie określili dotąd dawki która byłaby całkowicie bezpieczna, czyli taka, która gwarantowałaby zupełny brak negatywnych konsekwencji spożywania napojów alkoholowych dla zdrowia. Większość problemów zdrowotnych u osób nadużywających alkohol o charakterze somatycznym i/lub psychicznym pojawia się w wyniku przewlekłego nadużywania alkoholu. Zauważyć należy, że nawet osoby spożywające alkohol okazjonalnie mogą doświadczyć problemów związanych z piciem: zatrucia alkoholem, upicia patologicznego, kaca, urazów fizycznych i wypadków, „urwanych filmów”, przemocy.

Wiele osób zagrożonych alkoholizmem straciło umiejętność umiarkowanego picia i delectowania się alkoholem lub się jej nigdy nie nauczyło. Przejście z picia okazjonalnego, przy którym ceni się odprężające i znoszące zahamowania działanie alkoholu, do picia nałogowego, przy którym ciągle trzeba zwiększać ilość alkoholu, jest płynne. Osoby dotknięte nałogiem w ogóle nie zauważają przekroczenia granicy, nie są w stanie stwierdzić, kiedy alkohol stał się dla nich najważniejszy.

Specjaliści wyróżnili trzy psychologiczne mechanizmy, odpowiedzialne za rozwój uzależnienia, należą do nich: mechanizm nałogowego regulowania uczuć, mechanizm iluzji i zaprzeczania, mechanizm rozproszonego i rozdwojonego „ja”.

Alkohol jest legalnym towarem rynkowy, jednakże powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne dlatego jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

Świadczą o tym zapisy art. 4¹ ust. 1 ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Artykuł ten wskazuje zadania jakie powinny podejmować gminy w celu profilaktyki alkoholowej.

Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko.

Choroba alkoholowa to nie tylko problem osoby uzależnionej. Codzienne życie rodziny toczy się wokół alkoholika, jego nastrojów, nieradzeniu sobie z codziennością, z nałogiem, nieprzewidywalnością dezorganizuje życie rodziny. Alkoholizm w rodzinie wywołuje wiele destrukcyjnych skutków: demoralizację dzieci, zaburzenia życia rodzinnego, problemy finansowe, przemoc wobec bliskich czy problemy z prawem (bójki, kradzieże, rozboje itp.). W kręgu osób nadużywających substancji psychoaktywnych najczęściej znajdują się najbliżsi, a w szczególności dzieci.

Dzieci wychowywane w rodzinach z problemem alkoholowym, w dorosłym życiu mogą mieć wiele problemów związanych z obawą przed odrzuceniem, problemami w bliskich relacjach, poczuciem krzywdy lub winy. **Dlatego ważna jest systematyczna profilaktyka dzieci już w wieku szkolnym.** Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaleca aby działania profilaktyczno-edukacyjne z dziećmi były długofalowe

i systematyczne. Działania te winny być ukierunkowane na wzmacnianie własnej wartości dziecka, wskazaniu prawidłowych relacji między dorosłymi a dziećmi, itp. Zadania te na terenie naszej gminy wykonują nauczyciele pracujący w świetlicach profilaktycznych w ramach zajęć pozalekcyjnych.

Niepokojącym zjawiskiem jest nadużywanie alkoholu przez kobiety w ciąży, ponieważ nawet niewielka dawka alkoholu może negatywnie wpłynąć na rozwijający się płód. Z inicjatywy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) w 2018 roku Interdyscyplinarny zespół polskich ekspertów rozpoczął prace nad opracowaniem polskich zaleceń diagnostycznych dotyczących FASD. W 2020 r. powstały zalecenia „Rozpoznawanie spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych”. W czasie konferencji prasowej online, zorganizowanej z okazji obchodzonego Światowego Dnia Świadomości (2020r.) przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań. Wynika z nich, że 80 proc. Polek spożywa alkohol, a 15 proc. pije również w czasie ciąży, co naraża płód na poważne zaburzenia ujawniające się nawet wiele lat po narodzinach dziecka.

Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane działania muszą mieć długofalowy charakter, dlatego Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 jest zbliżony w swej treści i formie do tych z lat ubiegłych.

Finansujemy dodatkowe zajęcia sportowe i opiekuńcze w czasie których wychowawcy wiele czasu poświęcają na ważne rozmowy z podopiecznymi. Zajęcia wspomagane są atrakcjami w postaci wycieczek, ognisk, wyjazdów integracyjnych, do kina, na basen itp. W szkołach organizowane są specjalne spektakle profilaktyczne. Wspieramy organizację zajęć dla dzieci i młodzieży takich jak; wyjazdy na wypoczynek zimowy i letni, organizacja czasu wolnego.

Działania skierowane do dorosłych osób uzależnionych i członków ich rodzin – mają na celu pomóc im w uświadomieniu problemu alkoholowego i podjęciu pracy nad nim. Służy temu dyżur psychologa, terapeuty uzależnień, pracownika socjalnego, radcy prawnego oraz działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Działania te opierają się na systemowości i konsekwentnym wdrożeniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

2. DIAGNOZA ORAZ REKOMENDACJE PRZEPROWADZONEGO BADANIA WŚRÓD UCZNIÓW, MIESZKAŃCÓW GMINY JEDLŃIA-LETNISKO

Gmina Jedlnia-Letnisko zajmuje obszar 65.57 km² gdzie wg danych Urzędu Stanu Cywilnego w Jedlni -Letnisku na dzień 31 grudnia 2019 r. zamieszkiwało 12.869 osób.

Na terenie Gminy funkcjonuje cztery szkoły podstawowe oraz jedno publiczne i jedno niepubliczne przedszkole.

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży ustalono Uchwałą Nr LVI/354/2018 Rady Gminy Jedlnia-Letnisko z dnia 20 sierpnia 2018 r. i wynosi ona:

1. Maksymalna liczba 22 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – 10;
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 6;
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 6.

2. Maksymalna liczba 86 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – 33;
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 27;
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 26.

Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedlni-Letnisko Oficyna Profilaktyczna z Krakowa opracowała *Diagnozę problemów społecznych na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko*". Analiza badania lokalnego miała na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w grudniu 2019 r.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Jedlnia-Letnisko wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- dzieci i młodzież szkolna
- dorośli mieszkańcy
- sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Badanie wskazało postawy oraz opinie uczniów i mieszkańców na temat uzależnienia od alkoholu, narkotyków i papierosów oraz sprawdziło dostępność alkoholu dla mieszkańców niepełnoletnich oraz będących pod wpływem alkoholu z perspektywy sprzedawców

i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Przeprowadzone badanie pokazało w jakim kierunku należy podjąć działania by doprowadzić do zmian.

Natomiast wnioski i rekomendacje powstałe na skutek analizy danych należy wdrożyć w gminne programy profilaktyki związane z zapobieganiem uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie.

Z badań przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej (112 uczniów) wynika, że po raz pierwszy spożywali alkohol w wieku 11-13 lat (52%), a 33% uczniów deklaruowało, że piło alkohol w wieku 8-10 lat. Z pytania ankietowego dotyczącego w jaki sposób otrzymali lub zdobyli alkohol wynika, że w 49 przypadkach (44%) alkohol dali spróbować rodzice, a 46 osób (41%) zostało nim poczęstowane. Zastanawiające jest, że 5% ankietowanych wskazało, że kupiło sobie samemu alkohol.

Rekomendacje które powstały w wyniku przeprowadzonego badania dla dorosłych mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko zostały ujęte w niniejszym programie zostały uzupełnione o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz porad psychologa.

- dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o udzieleniu pomocy w latach 2018-2019:

	2018r.	2019r.
Liczba rodzin ogółem	236	240
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	15	14
Alkoholizm - liczba rodzin / liczba osób	15	14
Narkomania	0	0

– dane statystyczne z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz z porad psychologa:

Rok	Liczba osób ogółem	Liczba porad ogółem	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	Liczba porad dla DDA i osób współuzależnionych	Inne porady
2019	94	315	31	18	45

- dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Jedlnia-Letnisko

	2018r.	2019r.
Liczba rodzin ogółem, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”	17	25

3. ADRESACI PROGRAMU

Problem alkoholowy może dotknąć każdego, zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Osoby wykształcone, posiadające dobrą pracę, jak i te bezrobotne, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko. Zarówno tych, którzy spotykają się z nadużywaniem alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- Dzieci i młodzieży, w tym z grup podwyższonego ryzyka ze środowisk zagrożonych,
- Osób i rodzin z problemem alkoholowym,
- Osób uzależnionych i współuzależnionych,
- Osób zajmujących się zapobieganiem występowania problemów alkoholowych i pomocom osobom i rodzinom z problemem alkoholowym,
- Osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym,
- Środowisk zajmujących się na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

4. Realizatorzy Programu

Za realizację programu odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku, a współrealizatorami zadań pozostają również:

- Urząd Gminy Jedlnia-Letnisko.
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Jedlnia-Letnisko
- Komisariat Policji w Pionkach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlni -Letnisku
- Placówki oświatowe na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko
- Służba Zdrowia
- Punkt konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- Lokalne instytucje, organizacje pozarządowe, instytucje kościelne i osoby prywatne zajmujące się problematyką uzależnienia od alkoholu

- Gminny Ośrodek Kultury w Jedlni -Letnisku
- Kościoły i związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia
- Inne, w celu realizacji programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczy wielu problemów społecznych dlatego należy zakładać, że będzie on wchodził w interakcje z innymi programami realizowanymi na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko, w tym w szczególności z:

- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny.

5. ZASOBY GMINY

Warunkiem prawidłowej realizacji zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 jest korzystanie z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień, a także z dostępnych na terenie gminy zasobów instytucjonalnych.

Zasoby ludzkie to:

- specjaliści psychoterapii uzależnień,
- terapeuci uzależnień,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- funkcjonariusze Policji,
- sędziowie, kuratorzy sądowi i pracownicy socjalni,
- członkowie organizacji pozarządowych,
- pracownicy oświaty,
- pracownicy służby zdrowia.

Do zasobów instytucjonalnych należy zaliczyć:

- Urząd Gminy
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminny Ośrodek Kultury
- Placówki Oświatowe
- Komisariat Policji w Pionkach
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlni -Letnisku

3. CELE I ZDANIA PROGRAMU

Cele programowe

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 dla Gminy Jedlnia-Letnisko zakłada realizację następujących celów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć, pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Odnosząc się do celów zawartych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zakładamy w roku 2021:

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez;

1. Dalsze prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin, Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar i Sprawców Przemocy w Rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jedlnia -Letnisku w ramach których następuje:
 - a) motywowanie osób pijących ryzykownie do zmiany szkodliwego wzorca picia,
 - b) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
 - c) diagnozowanie problemów uzależnienia i przemocy w rodzinie,
 - d) inicjowanie działań zwianych z przemocą w rodzinie,
 - e) udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo,

- f) udzielanie interwencji psychologicznej, terapeutycznej i prawnej w zakresie problemów alkoholowych,
- g) zakup usług terapeuty, radcy prawnego,
- h) zakup niezbędnego wyposażenia punktu konsultacyjnego (materiały biurowe, broszury, książki).

2. Informowanie o możliwości podjęcia przez osoby uzależnione leczenia odwykowego oraz terapii dla osób współuzależnionych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku, przedstawicieli Policji – dzielnicowych, pracowników oświaty – pedagogów szkolnych oraz pracowników służby zdrowia działających na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko;

3. Motywowanie do uczestnictwa w spotkaniach punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodziny przez w/wymienionych przedstawicieli;

4. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia poprzez spotkania w punkcie konsultacyjnym – terapeuta uzależnień;

5. Udzielanie przez psychologa, terapeutę uzależnień wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym w punkcie konsultacyjnym;

6. Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej – „Niebieska Karta”.

7. Finansowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19:

- a) zakup sprzętu do działalności w trybie zdalnym,
- b) zakup środków ochrony osobistej,
- c) przystosowanie pomieszczeń w celu spełnienia wymogów reżimu sanitarnego wynikającego z pandemii COVID-19 oraz dla potrzeb pracy zdalnej.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – zadanie :

- ✓ Podejmowanie działań motywujących osoby z problemem alkoholowym i uzależnione od alkoholu do podejmowania dobrowolnego leczenia o w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich rodzin przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy policji, pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i asystenta rodziny.
- ✓ Kierowanie osób odmawiających podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub nie realizujących dobrowolnego leczenia wniosków do Sądu o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce lecznictwa otwartego bądź stacjonarnego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- ✓ Kierowanie osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- ✓ Pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych – terapeuta uzależnień, psycholog.
- ✓ Zapobieganie powstawania nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez promocję zdrowego stylu życia i wzorców spędzania czasu wolnego bez alkoholu i innych substancji uzależniających.
- ✓ Pomoc prawna dla osób i rodzin, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie poprzez udostępnienie możliwości skorzystania z porad radcy prawnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jedlnia-Letnisku.
- ✓ Podejmowanie procedury „Niebieska Karta” w rodzinach, gdzie występuje problem lub uzależnienie od alkoholu i przemoc w rodzinie poprzez udział członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach grup roboczych.
- ✓ Stała współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku, policją, szkołami i przedszkolami na terenie Gminy Jedlnia-Letnisku, placówkami służby zdrowia oraz Sądem Rejonowym w Radomiu.
- ✓ Finansowanie druku wydania czasopisma z elementami profilaktyki alkoholowej, zakup literatury o tematyce profilaktycznej,
- ✓ Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, a w szczególności budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - a) prowadzenie grupy wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz dla ofiar przemocy domowej w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
 - b) organizowanie spotkań, szkoleń w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie, dla różnych grup społecznych i zawodowych, lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych, instytucji kościelnych i osób prywatnych zajmujących się problematyką uzależnienia od alkoholu,
 - c) finansowanie i dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, wdrażania procedur interwencji wobec przemocy domowej, w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych, zajęć socjoterapeutycznych,

- d) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar i Sprawców Przemocy w Rodzinie w zakresie uzyskania porady indywidualnej, wsparcia i wysłuchania, ukierunkowania na współpracę z przedstawicielami instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, porady psychologicznej, jak również pomoc dla sprawców przemocy poprzez poradnictwo i wsparcie,
- e) prowadzenie bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko, w szczególności związanym z występowaniem przemocy domowej i problemem alkoholowym,
- f) edukacja społeczna poprzez prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych, programów profilaktycznych polegających na upowszechnianiu materiałów informacyjnych (ulotek, broszur) na temat przemocy domowej, alkoholu, substancji psychoaktywnych,
- g) koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy domowej, poprzez współpracę z Policją, Sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, asystentami rodziny, przedstawicielami służby zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych – zadanie:

1. Realizowanie szkolnych programów profilaktycznych w zakresie realizacji profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej.
2. Prezentacja spektakli teatralnych i programów profilaktycznych o tematyce uzależnień, przemocy.
3. Wspieranie i dofinansowywanie działań w zakresie organizacji imprez dla dzieci, młodzieży i dorosłych, które mają wyraźny cel profilaktyczny, promujący zdrowy i trzeźwy styl życia.
4. Współdziałanie w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w programach ministerialnych lub oświatowych.

5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – szkolenia z zakresu FAS, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców.
6. Dofinansowywanie szkoleń, kursów specjalistycznych, w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, pracowników socjalnych, policji i asystentów rodziny.
7. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako elementu oddziaływań profilaktycznych.
8. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym poprzez:
 - a) Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym dożywianie dzieci w czasie uczestnictwa w zajęciach,
 - b) Finansowanie i prowadzenia zajęć i programów profilaktycznych dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi,
 - c) Finansowanie wynagrodzenia osób prowadzących pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, socjoterapeutyczne i sportowe,
 - d) Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i rodzicami z rodzin z problemem alkoholowym i prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, pracowników socjalnych i asystentów rodziny.
 - e) Wspieranie pracy zespołu interdyscyplinarnego w zakresie wdrażania systemów pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym poprzez organizowanie warsztatów dla przedstawicieli pomocy społecznej, policji, oświaty i organizacji pozarządowych,
 - f) Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i nabycia nowych umiejętności rodzicielskich poprzez promowanie rodzicielstwa wolnego od przemocy,
9. Zakup materiałów, sprzętu i pomocy niezbędnych do realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
10. Współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi wykonującymi dozór nad osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc domową.

11. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami prywatnymi działającymi na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych jak również w obszarze profilaktyki.
12. Zakup materiałów, sprzętu i pomocy niezbędnych do realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
13. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych przy placówkach oświatowych na terenie Gminy Jedlnia-Letnisko.

Do ich zadań należy:

- a) dobór i kwalifikacja uczestników zajęć,
- b) prowadzenie zajęć o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym, opiekuńczym, sportowym i kulturalnym dla uczestniczących dzieci,
- c) organizowanie wycieczek poznawczych i integracyjnych oraz innych form spędzania czasu wolnego,
- d) współpraca z instytucjami pomocowymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Caritas) oraz nauczycielami w szkole - dla dobra dzieci,
- e) dożywanie dzieci w czasie zajęć,
- f) pomoc w odrabianiu lekcji,
- g) wzbogacanie warsztatu pracy przez zakup: sprzętu sportowego, gier i innych pomocy.

4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
2. Kontrola odbywa się przez upoważnionych przez Wójta Gminy Jedlnia-Letnisko członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.
4. Kontrola obejmuje:
 - a) naruszenie zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych,
 - b) zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw,
 - c) przestrzeganie warunków, zasad i podawania napojów alkoholowych określonych w Uchwale Rady Gminy Jedlnia-Letnisko.

5. Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Jedlnia-Letnisko.
6. Współpraca z policją w celu zmniejszenia zagrożeń ze strony osób nietrzeźwych.
7. Kontrola podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

7. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W JEDLNI-LETNISKU

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmują między innymi:

1. Przyjmowanie zgłoszenia w przypadku występowania problemu nadużywania alkoholu, z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Podejmowanie działań motywujących do podjęcia leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin.
3. Wnoszenie opłaty sądowej do wniosków składanych do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.
4. Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badania do biegłych sądowych.
5. Pokrywanie kosztów wynagrodzeń biegłych sądowych za sporządzone opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
6. Proponowanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin udziału w grupach terapeutycznych i samopomocowych.
7. Współpraca i współdziałanie z przedstawicielami policji, pracownikami socjalnymi, pracownikami oświaty i służby zdrowia w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”).
8. Współpraca z Przychodnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Radomiu poprzez monitorowanie podjętego leczenia osób uzależnionych od alkoholu, które zostały nakazem sądowym skierowane na stacjonarne leczenie odwykowe.
9. Współpraca z Punktem Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w zakresie:
 - a) objęcia wstępną diagnozą i terapią osób z problemem alkoholowym lub uzależnionych od alkoholu – zgłaszających się do Punktu dobrowolnie lub po rozmowach na Komisji,
 - b) prowadzenie pogadanek i spotkań z zainteresowanymi grupami (uczniowie, nauczyciele, rodzice) – psycholog, terapeuta uzależnień, policja, pracownik socjalny.

10. Współpraca Komisji z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pionkach w zakresie:
 - a) działań psychoedukacyjnych dla nauczycieli,
 - b) rozwoju profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej.
11. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie:
 - a) rozpoznawania środowisk dysfunkcyjnych,
 - b) prowadzenia pracy socjalnej z osobami z problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą domową,
 - c) udział w spotkaniach grup roboczych związanych z procedurą „Niebieska Karta.”
12. Współpraca z Zakładami Opieki Zdrowotnej w zakresie wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec osób z problemem alkoholowym.
13. Współpraca z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w zakresie trzeźwości inicjatyw duszpasterskich.
14. Współpraca ze szkołami na terenie gminy w zakresie:
 - a) prowadzenia programów profilaktycznych,
 - b) przeprowadzania konkursów na temat szkodliwości spożywania alkoholu,
 - c) zbierania informacji na temat rodzin patologicznych pod kątem spożywania alkoholu,
 - d) prowadzenia pogadank, prelekcji na temat szkodliwości spożywania alkoholu,
 - e) organizowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
 - f) organizowanie turniejów sportowych, festynów, konkursów klasowych i szkolnych, o tematyce integracyjno-profilaktycznej oraz wycieczek i wyjazdów dla dzieci,
 - h) wspieranie inicjatyw uczestnictwa w obozach sportowych i „Zielonych Szkołach” dzieci z rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu.
16. Organizowanie i wspieranie szkoleń dla osób zajmujących się działalnością profilaktyczną w społeczności lokalnej.
17. Inicjowanie i uczestnictwo w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
18. Współpraca z Sądem Rejonowym w Radomiu.
19. Uczestniczenie w szkoleniach przeznaczonych dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
20. Organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi oraz osób prowadzących bezpośrednią sprzedaż alkoholu (sprzedawcy).

8. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Wynagrodzenie w kwocie 120,00 zł brutto przysługuje członkom Komisji za udział w posiedzeniu komisji lub kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych potwierdzony podpisem na liście obecności.
3. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom komisji, którzy są pracownikami Urzędu Gminy Jedlnia-Letnisko lub jednostek organizacyjnych gminy, jeżeli posiedzenie odbywa się w godzinach ich pracy. Jeżeli posiedzenie odbywa się poza godzinami pracy tych członków, wynagrodzenie przysługuje według powyższych zasad.

9. KOORDYNACJA, MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku.
2. Obsługę prawną, finansową i administracyjną Programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku.
3. Za obsługę finansową Programu przysługuje wynagrodzenia w wysokości określonej przez Kierownika Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku.
4. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jedlni -Letnisku w imieniu Wójta Gminy Jedlnia-Letnisko sporządza sprawozdanie z wykonania Programu w danym roku, który przedkłada Radzie Gminy Jedlnia-Letnisko do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

10. FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU

1. Gminny program będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na

sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele. Planowana kwota na realizację Programu wynosi w 2021 roku 124 600,00 zł.

2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostaną przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

11. MONITORING

Cele i zadania Programu będą podlegać monitorowaniu i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Jedlnia-Letnisko w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

WSKAŹNIKI MONITORINGU

- Liczba osób z problemem alkoholowym w 2021 r. zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlni -Letnisku.
- Liczba osób korzystających z porad Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego w 2021 r.
- Liczba osób skierowanych na badania do biegłych sądowych w 2021 r.
- Liczba złożonych wniosków do Sądu o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce lecznictwa otwartego bądź stacjonarnego.
- Liczba dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w 2021 r.
- Liczba osób (dzieci) objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi w 2021 r.
- Liczba negatywnych/pozytywnych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2021 r.
- Wysokość środków finansowych z budżetu gminy wykorzystanych na realizację niniejszego Programu w 2021 r.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Moskwa
mgr Sylwia Moskwa

